

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 13 listopada 2019 r.

Pozycja 210

POSTANOWIENIE z dnia 17 czerwca 2019 r. Sygn. akt Ts 206/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.N. w sprawie zgodności:

art. 399 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 43 r. poz. 296, ze zm.) w zakresie, w jakim wynikająca z tego przepisu norma prawna uniemożliwia wniesienie skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem w przedmiocie kosztów procesu w sytuacji, gdy nastąpiło cofnięcie powództwa w trybie art. 203 tej ustawy, z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej z 24 października 2017 r. (data nadania), M.N. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą.

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z 9 marca 2017 r. (sygn. akt [...]) postanowił umorzyć postępowanie w sprawie (pkt 1), zasądzić na rzecz powoda M.N. zwrot kosztów procesu (pkt 2). W uzasadnieniu orzeczenia sąd wyjaśnił, że o kosztach procesu orzekł zgodnie z art. 98 k.p.c., natomiast postępowanie zostało umorzone w związku z cofnięciem przez powoda pozwu ze względu na spełnienie przez pozwanego świadczenia po wszczęciu postępowania.

Postanowienie to zostało zaskarżone w części dotyczącej pkt 2 orzeczenia.

Sąd Okręgowy w K. Wydział II Cywilny – Odwoławczy 17 maja 2017 r. (sygn. akt [...]) uwzględnił zażalenie i zmienił postanowienie Sądu Rejonowego, zasądzając koszty postępowania od powoda na rzecz pozwanego oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania zażaleniowego. Postępowanie w sprawie dotyczącej zażalenia na koszty postępowania, zostało prawomocnie umorzone przez sąd I instancji.

Skarżący wniósł 23 czerwca 2017 r. skargę o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy w K. Wydział II Cywilny – Odwoławczy postanowieniem z 12 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]) oddalił wniosek i na podstawie art. 410 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.) odrzucił skargę jako niedopuszczalną.

2. Skarżący uważa, że kwestionowany przepis „w zakresie, w jakim uniemożliwia wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem o kosztach, sankcjonuje sytuację, gdy orzeczenie dotknięte wadą nieważności, pozostaje w obrocie i brak jest środka, który pozwalałby na sanację tego stanu”. W ten sposób, zdaniem skarżącego, naruszone zostało prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), prawo do sprawiedliwego rozpoznania sprawy sądowej, prawo do sądowego dochodzenia swoich praw (art. 77 ust. 2 Konstytucji) oraz zasada równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Warunkiem skuteczności skargi konstytucyjnej jest spełnienie wymagań wynikających z Konstytucji oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK).

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Innymi słowy, przedmiotem zaskarżenia w skardze konstytucyjnej może być tylko taki przepis, który stanowi podstawę ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej.

W związku z tym, na podstawie art. 53 ust. 2 u.o.t.p. TK, do skargi konstytucyjnej dołącza się wyrok, decyzję lub inne rozstrzygnięcie wydane na podstawie przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji i w stosunku do którego domaga się on stwierdzenia niezgodności z Konstytucją.

2. Przedstawione w skardze konstytucyjnej argumenty świadczą o tym, że skarżący nie kwestionuje samej treści art. 399 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.), który wprowadza możliwość wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem w przewidzianych w ustawie sytuacjach, ale wyprowadzanie z niego normy prawnej niepozwalającej na wznowienie postępowania w przedmiocie kosztów postępowania w sytuacji, gdy nastąpiło cofnięcie powództwa w trybie art. 203 k.p.c., które prowadzi do naruszającego konstytucyjne zasady jego zastosowania.

Kwestionowany przepis brzmi:

„Art. 399 § 1. W wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.”

Zdaniem skarżącego Sąd Okręgowy w K. w sposób niekonstytucyjny zastosował art. 399 § 1 k.p.c. uznając, że w przypadku orzeczenia o kosztach postępowania w sytuacji cofnięcia powództwa w trybie art. 203 k.p.c., wznowienie postępowania nie przysługuje.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał, że ocena wykładni przepisów prawa nie należy do jego kompetencji. Trybunał, jako sąd prawa, orzeka o zgodności z Konstytucją wyłącznie w odniesieniu do przepisów prawa. Jedynie w sytuacji, w której wykładnia

przepisu przez organy stosujące prawo ma charakter utrwalony i jednolity, możliwe jest zainicjowanie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. W takim przypadku ocenie podlega nie sama wykładnia, ale przepis o treści zdeterminowanej utrwaloną wykładnią organów stosowania prawa.

Poddanie pod ocenę konstytucyjności utrwalonej wykładni danego przepisu wymaga od inicjatora postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym wykazania przede wszystkim utrwalonej i jednolitej wykładni organów stosujących prawo odnoszącej się do kwestionowanego przepisu.

3. Niezależnie od argumentacji wskazującej na kwestionowanie – leżącego poza kognicją Trybunału Konstytucyjnego – stosowania prawa, skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowego wymogu w odniesieniu do przedmiotu skargi.

Jak już zostało powiedziane, przedmiotem zaskarżenia w skardze konstytucyjnej może być tylko taki przepis, który stanowi podstawę ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej.

Z dołączonych do skargi konstytucyjnej orzeczeń wynika, że kwestionowany przepis nie stanowił podstawy merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącego ani nie miał zastosowania przy rozstrzyganiu indywidualnej sprawy co do *meritum*. W związku z tym nie może stanowić przedmiotu skargi konstytucyjnej.

4. Z uwagi na to, że skarga konstytucyjna nie spełnia ustawowego wymogu odnośnie przedmiotu skargi a usunięcie braku nie jest możliwe, Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, odmawia nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.